

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo tuzemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo tuzemstvo . . . 12.—

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 20 v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

enostolpna petstvarsta po 40 vln.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Pomničen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 138.

Zveza mnogih proti zvezi.

»Deutsche Presse«, ki se imenuje
časopis za vsenemško politiko in ima
zraven pripombo »nepodkupljiv dnev-
nik«, prinaša 23. jan. t. l. članek, ki opi-
suje razne kroge, katerim ni pri srcu
carinska zveza z Nemčijo. Naj vzame-
mo nekaj iz tega članka:

»V prvi vrsti so veliki karteli, ki se
boje, da bi jim carinska zveza zmanj-
šala njihov državno in ljudstvo izsesu-
joč vpliv: tako n. pr. železni kartel, če-
gar oderuške cene so naravnost pod-
prte od železne carine, pa tudi premo-
govni-kartel, ki se boji, da bi želez-
niški tarifi in nameravani kanal Dona-
va-Odra vplival na cene. Pridružijo se
še banke, ki so svoje kapitale naložile
v kartele. To so gospodarski nasproti-
niki carinske zveze z Nemčijo, pa svo-
jega odpora ne utemeljujejo samo z go-
spodarskimi razlogi, ampak tudi po
politični poti.

V drugi vrsti pridejo čisti zastop-
niki državne misli: člani gosposke zbor-
nice, dvorni svetniki in podobno. Boje
se, da bi carinska zveza z Nemčijo
zmanjšala gospodarsko samostojnost
Avstrije.

Pridejo politične stranke visoke
poslanske zbornice. Predvsem so vsi
Čehi brez razlike zavzeli stališče proti
carinski zvezi: deloma iz gospodarskih,
deloma iz ozirov za blagor države, ka-
kor pravijo; toda noben misleč človek
ne bo dvomil, da so se pri tem dali vo-
diti izključno od narodnih razlogov.
Čehi si mislijo, da bi jim carinska zve-
za znala škoditi vsaj tako, da bi se vsled
carinske zveze gospodarska moč Nem-
cev na Češkem in Moravskem in zunaj
teh dežel okrepila. To je popolnoma
res, pravi list, toda po izkušnjah seda-
nje vojne se ne da dokazati, da bi to
škodilo državi. Čehi celo uvidevajo, da
bi se z carinsko zvezo sami gospodars-
ko okoristili, četudi ne v isti meri kot
Nemci; toda požrtvovalno podredijo
svojo gospodarsko korist svojemu na-
rodnemu idealu.

Od nemških poslancev je prvi strel
proti carinski zvezi sprožil poslanec
Kunschak, od nemških posl. Licht,
zastopnik iz Vitkovic (nemški žid in za-
stopnik velike industrije, Op. ur.) Obe
imeni sta značilni. Tu je govoril Jeru-
zalem, tam se je slišalo glas iz Rima.
To soglasje pa je prevpil glas nemškega
naroda v Avstriji, ki je skušalo go-
voriti po Nemški narodni zvezi in je
res že izreklo besedo carinska zveza:
stala je v slavnem programu, toda sa-
mo toliko časa, dokler so krščanski
socialci brskali po tem programu. Na-

to pa so lepo besedo črtali, kakor tudi
»državni jezik« in na njeno mesto po-
stavili besedo iz testa. Vse to v najož-
jem krogu celokupnih zborovanj, ka-
terih se večina niti udeležila ni. Začu-
denim gledalcem, ki so stali pred vrati,
je ostala le izbira, kje naj iščejo vir za
to spremembo: ali v Rimu ali v Jeru-
zalemu ali celo v Pragi, kamor kaže
istočasno postavljena zahteva po avto-
nomiji dežel.

S stališčem socialne demokracije
ni treba brati daljšega opravka, ker je
povedano z ravnokar navedenim, pred
vsem z Jeruzalemom.

List pravi, da tudi Angleška paz-
no zasleduje pogajanja za gospodarsko
združenje Nemčije in Avstrije in pravi,
da so njeni agenti celo pri nas na
delu. List konča: »Vse je kakor je bilo.
Ravno iste ljudi, ki so sedaj sovražni
carinski zvezi, smo že leta pobijali kot
sovražnike nemškega naroda.«

Pripomnimo, da tako piše vsenem-
ško glasilo.

Svetovni kongres 31 nevtralnih držav v Madridu?

Bukarešt. »Universul« trdi, da je
izvedel iz vladnih krogov: 15. marca
se zbere svetovni kongres 31 nevtralnih
držav v Madridu. Udeležiti se ga tudi
časopisje, nevtralni državljani, pred-
sedniki malih, posebno južnoameriških
ljudovlad, socialni demokrati, social-
ni politiki in zastopniki Kitajske. Po-
svelevati se nameravajo o vojnem
vprašanju in o stališču in načinu, kako
naj se ščitijo gospodarske, politične in
finančne koristi nevtralnih držav, ko
se konča vojska. Kongres se vrši, da bi
ne bili nevtralci nepripravljeni, če bi
se med tem vršila pogajanja o miru.
Tudi Španska se udeležiti posvetovanj.
Povabljeni so tudi vojskujoče se drža-
ve, a s pristavkom, da lahko obiščejo
kongres, da pa se ne smejo udeleževati
razprav. Vojskujoče države so tudi ob-
ljubile, da bodo smeli zastopniki ne-
vtralnih držav potovati skozi njihovo
ozemlje.

Odločna politika Švedske.

Stockholm, 24. januarja. (K. u.)
Zbornica je pričela proračunsko de-
bato.

Ministrski predsednik Ham-
merskjöld je v daljšem govoru poudarjal,
da niti doma niti na tujem nimajo
vzroka dvomiti, da je švedska politika
res politika nevtralnosti. Naša goreča
želja je ohraniti mir, toda računamo

tudi z možnostjo, da navzlic vsem na-
porom ne bi mogli ostati več mirni.
Voditi se damo izključno od švedskih
interesov. Vstrajamo pri svoji doseda-
nji politiki. Zal nam je, da se ni dalo
bolj čuvati mednarodnega prava. Toda
to prinesejo razmere, pri katerih mi
nismo zraven in nam ne gre sodba. Če
bi se pa zdaj vklonili sumljivim ome-
jitvam prava in svobode, bi se bilo bati,
da bi te omejitve ostale po vojni še v
večji meri in da bi končno prišli v de-
jansko gospodarsko in politično odvis-
nost.

Razun levice so vse stranke odo-
brile vladno izjavo. Socialist Branting
je rekel: »Vlada se ni dovolj jasno iz-
javila o posledicah, ki jih lahko prine-
se njena nevtralna politika. Vprašanje
je, ali se mora narod izpostaviti večjim
nevarnostim samo radi natančne raz-
lage mednarodnega prava, na katero
se opira švedska politika. Treba je najti
pametnega prehoda in vzeti položaju
napetost, nikakor pa z dozdevno nepre-
mostljivimi nasprotji gnati stvar do
skrajnosti.«

Ministrski predsednik je ponovil,
da vlada goreče želi miru, da pa se
mora računati s tem, da to navzlic vsem
naporom ne bo več mogoče.

To izjavo je zbornica sprejela z ve-
likim odobravanjem.

Nesporazum v vojnem sporazumu.

Lugano. Če tudi se uradno zago-
tavljajo, da se je na vojnem svetu sporaz-
uma dosegel popoln sporazum četvero-
sporazuma in da se je podvrgla tudi
Italija njegovim sklepom, se na mero-
dajnem mestu izjavlja, da se množe
nesoglasja med starim trosporazumom
in Italijo. Spor med Francijo in Italijo
se je že tako poostiril, da je odpotoval
veleposlanik Tittoni iz Pariza v Rim,
da pogladi nasprotstva. »Temps« poro-
ča, da se je vrnil zdaj v Pariz s poseb-
nimi naročili italijanskega kralja pre-
sedniku Poincaréju. Rusija je predla-
gala v vojnem svetu, naj se zopet na-
padejo Dardanele, Anglija pa, naj se
pozove takoj Japonsko na pomoč. Ru-
skemu predlogu sogovarjali Angleži,
angleškemu pa Rusi. Sporazumeli so
se v različnih točkah posebno glede na
pomorske boje, o stališču nasproti Grški
in z ozirom na grško ofenzivo.

Kako se Angleška pripravlja za vojno in bodočnost.

London, 25. jan. (K. u.) Reuter po-
roča: V nekem razgovoru je rekel Lloyd
George:

Angleška se pripravlja, da vso svo-
jo težo vrže na tehniko. Nemčija bo to
kaj kmalu čutila. Angleška ima sedaj
eno največjih armad na svetu, in kma-
lu bo ta armada imela tudi najboljše
orožje. Pa to še ni vse. Pred nami se
razvija nova industrijska Angleška.
Vsled vojne smo uvozili za 7 milijonov
funtov avtomatičnih strojev, ki bodo
še zelo vplivali po vojni na našo indu-
strijo, dočim že sedaj med vojno pom-
nožujemo že itak veliko armado indu-
strijski h delavcev, katero predvsem ra-
bimo, da v bodoče popravimo opusto-
šenja vojne. Zato Angleška ne bo ob-
ubožala, ampak bo v vseh stvareh, ki
pomenjajo resnično bogastvo, dejanj-
postala bolj bogata. Vedno sem se bo-
ril proti temu, da bi se mednarodne
spore reševalo s silo, toda, da je Angle-
ška posegla v svetovno vojno, to je bilo
edino sredstvo, da zabranimo, da bi
Nemčija ogrožala mir in civilizacijo.
Zavezniki so v velikem naporu, da iz-
kopljejo grob brezglavi laži, da je moč
pravica in ne bodo odnehali, dokler ji
ne izkopljejo globoke in široke jame.
Lloyd George je končal z besedami, da
so zavezniki ravno tako edini kakor v
začetku vojske in prav nič ne dvomijo
o svoji zmagi.

Obširno pomiloščenje v Nemčiji.

Berlin, 27. januarja. (Kor. ur.) Wolff:
Cesar Viljem je v priznanju po vojski težko
priborenih uspehov izdal pomiloščevalni
odlok z obsežnim pomiloščenjem vojaških
in civilnih oseb. Dalje je ukazal, naj se v
kazenskih zapisnikih in v policijskih sezna-
mih izbrisejo tudi beleške do 26. januarja
1906 po mornariških, varstvenočetnih in
varstvenoozemskih sodiščih izrečene kazni,
ki niso težje, kakor denarna globa ali za-
por do enega leta in če niso bili v zadnjih
desetih letih zopet obsojeni radi istega zlo-
čina ali prestopka.

Pretirane številke o avstrijskih ujetnikih na Srbskem.

Dunaj, 26. jan. (K. u.) Iz vojnega
poročevalskega stana se javlja: V itali-
janskih in srbskih poluradnih poročil-
jih je opaziti stremljenje, da se čimda-
lje bolj zvišujejo številke avstrijskih
ujetnikov iz decembarskih bojev, ki so
jih sedaj izročili Italiji in Franciji. Naj-
prej je navedlo število 60.000 ujetnikov,
potem so poskočili na 70.000 in sedaj so
dospeli že na 100.000. Nasproti tem ten-
dencioznim pretiravanjem se more na
podlagi avtentičnih podatkov, ki so ne

LISTEK.

Črtice z italijanskega bojišča.

Izvirno poročilo »Slovenca«.

Kako se v sedanjih vojni skrbi za
telesno snaznost vojaka, o tem se je le
tu pa tam v posameznih odlomkih po-
ročalo. Da je pa ta skrb proti razšir-
janju nalezljivih bolezni res velikanske
veljave, dokaže že statistika slučajev
kužnih bolezni. Slišalo se je večkrat
preroko pri polni mizi in pri čaši piva,
ki so trdili in gotovo še trdijo, češ, vo-
jske bo naredila konec kuga, kolera in
bogve kaka bolezen še. Ni pa temu res;
če bi ne bilo takih sanitarnih naprav,
pač verjetno gotovo, zlasti v poletnih
meseceh, ko so mrtveci neznosno smr-
deli in jih ni bilo vsled ognja mogoče
pokopavati. Skropili smo jih z apnom
in ravno tako naša stranišča (na kaki
njivi izkopana jama, takozvana »latri-
na«). V balkanski vojni je nek avstrij-
ski profesor pojav kolere na mah usta-
vil, na kar smemo biti ponosni. V ja-
pansko-ruski vojni se je pa našlo, da
so ranjenci veliko prej ozdraveli, če so
se kopali in se prale rane, radi tega se
v današnji vojni skrbi za umivanje in
pranje. Dokazano je, da Nemčija in Av-

strija izdasta ogromne vsote v ta na-
men, ozdraviti in izlečiti nad 80 odstot-
kov ranjenih in obolelih, in že to je za
naše sovražnike hudo orožje in se ne
morejo načuditi, odkod vendar jemlje-
mo ljudi. Preje so bile nalezljive bole-
zni največji zadržek taktičnih načrtov,
sedaj take bolezni niso nikak zadržek,
taktična misel ne zavisi od pojavov
istih. Če pa se kje pojavi, tedaj se pri-
stisti četi takoj bakteriološko preišče
in končno izvirek dožene. Higijena za-
sleduje moža celo v strelni jarek.

V dobrem starem času so četo, pri
kateri se je pojavila bolezen, razkropili
na vse strani in jo tako le razširili,
ravno nasprotno današnjim napravam
in odredbam. Če se ne motim, je Na-
poleonovo vojaštvo razširilo po Evropi
očesno bolezen potom razkropljenja.

Našim zdravstvenim odredbam se
je zahvaliti, da je vedno nova rezerva
mož na razpolago in da se jih vedno
večje število vrne v bojne črte. Takim
odredbam pa mora biti tudi zaledje
hvaležno, ker isto je ravnatoko proti
bolezni zavarovano, kakor vojna moč.
Chirurgija in Hygiea sta danes v vojni
tako sorodni sestri, da ena brez druge
ne doseže namenjenih ciljev, temveč le
v tesni družbi.

Uš, ta »krotka« živalica, ima dan-
danes le kratko nit življenja. Kjer se

pojavi, so ji že za petami — kako, iz-
vedeli bomo iz bližnjega opisa. Omeniti
je le, da je ta živalica hud sovražnik
vsake vojske, ker je najzanesljivejši
prenašalec in zbiralec kužnih bolezni.

Prvo, kar moremo ogledati, je »mo-
bilna pomožna postaja« ali bolje reče-
no, »pomožni vlak«. Poveljnik istega je
gospa R., ki ima štiri vozove in nekaj
sanitetnih mož ter se vozijo ob fronti
po železniških progah sem in tje. Kjer
dobi ravno kak vlak z bolniki in ran-
jenci, že priklopi istemu svojo »po-
možno postajo« in med vožnjo prične
svoje delo s tem, da, ker vozi s seboj
dovolj sladkorja, čaja in drugih pijač,
med drugim tudi vino, žganje — po-
streza bolnikom in ranjencem na potu
in jih pokrepi na ta ali oni način. Tudi
svalčice se delijo. Takih »postaj« ali
»vlakov« je nad 20, vsi pod nadzor-
stvom člana »Rdečega križa« grofa
Traun-Abensberg. Neverjetno, a ven-
dar res, da je v teku italijanske vojne
ena sama taka postaja nad 40.000 mož
postregla in okrepčala. Kakor omenje-
no, priklopi taka postaja štirih vozov
pomoč vsakemu vlak. Ne trdim pre-
več, če omenim, da so tudi že dobili
laški ogenj in jih je tresla bora. Ni jim
to mar, iz človekoljubja pozabijo sami
nase. Pravo junaštvo, ki zasluži odli-
kovanja.

Če se peljemo dalje, srečamo na
progi morda kopalni vlak, ki vedno vo-
zi med — — — . Spredaj parni stroj
(lokomotiva) osebnega vlaka, ki daje
gorkoto in paro, v sredi vlaka je pa
stroj tovernega vlaka, ki daje za pora-
bo potrebno vodo. Tak vlak šteje na-
vadno po 10 voz in še več. Po dva do
tri tisoč mož se lahko okoplje v enem
dnevu v takem vlak, obenem so tudi
osnaženi uši, ker so ti kopalni vlaki
zvezani tudi z desinfekcijo (pritisk šti-
rih atmosfer pri 100 do 110 stopinj vro-
čine). Tak vlak pride in ostane poljub-
no kje na odprtem polju na progi, kjer
je ravno vojaštvo. Takoj prične svoje
delo. Vojaštvo sleče svojo zgornjo oble-
ko, jo zveže skup in odda v voz za des-
inficiranje, med tem pa gre v kopalne
vozove; v prvem oddelku se sleče spod-
nje oblačilo in gre v »Adamovi obleki«
v drugi oddelk, da se opere z gorko
vodo; ko to konča, gre v tretji oddelk
za osušitev in nato v četrti oddelk,
kjer dobi popolnoma svežo oprano pe-
rilo, nato pa prejme že vrhno obleko,
ki se je med tem časom, ko se je kopal
in umival, že očistila bacilov in pa
»grdiha« uši. Vojak je torej čisto prero-
jen in osnažen. V teh vozovih je prav
prijetno, zlasti če brije zunaj ona kra-
ška burja, katero je naš Gregorčič pač
pozabil omeniti, ali pa mu je bila rav-

razpolago, ugotoviti, da zaostaja dejansko število vojnih ujetnikov iz vojne proti Srbiji tudi za najnižjo tu navedeno število, in da se utegne nahajati v vojnem ujetništvu približno še 25.000 naših vojakov, ki so bili prišli v srbsko vojno ujetništvo.

Španci zahtevajo Gibraltar.

Barcelona. List »La Tribuna« je javno vprašal špansko inteligenco, kako sodi o zopetnem zavzetju Gibraltara. Od konservativca Maura do strank na levi se je odgovorilo: Ponoviti se mora zopet teritorialna nedotakljivost Španske. Več jih je izjavilo, da je Gibraltar sramota Španske. Senator Albas je izjavil: Sodim, da osrednji velesili gotovo zmaga. Ob porazu Anglije in Francije se mi zdi gotovo, da zopet osvojimo Gibraltar.

Kardinal Mercier v Rimu.

»Agenzia Stefani« poroča 21. t. m. iz Rima: Kardinal Mercier je sprejel člane komiteja italijanske katoliške akcije. Predsednik grof della Torre je prebral addresso, v kateri se posebno hvali kardinalova ljubezen do bližnjega in njegovo stanovitnost, katero je pokazal kot državljani. V adresi stoji tudi, da ima poslanstvo cerkve dvojen cilj: pomirjenje narodov in brambo njihovih svetih naravnih pravic. Naj se to poslanstvo srečno izpolni, da bo triumfalni mir med narodi. Končno pošilja svoj pozdrav Belgiji. V svojem odgovoru je kardinal pohvalil belgijsko ljudstvo. V zaupanju v Boga prenaša naloženo preizkušnjo, močno v svoji pravici in krepko vsled simpatij celega sveta.

Nov uspeh naših čet pri Oslavju.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. jan. (K. u.) Uradno se razglasi:

Naše čete so vzele ob gorškem mostiču v boju pri Oslavju del tamošnjih postojank. Ob tej priliki so ujele 1197 Italijanov, med njimi 45 častnikov in zaplenile 2 strojnici.

Tudi na več drugih mestih bojne črte ob Soči so postali boji hujši. Odbili smo napade in približevalne poizkuse Italijanov proti Podgori, Sv. Mihaelu in proti našim postojankam vzhodno od Tržiča.

Naši letalci so metali bombe na sovražna bivališča in skladišča v Borgu in v Ali.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 23. jan. (K. u.) Na strminah Nozzola v Judikariji in severno od Mori v Val Lagarina smo odbili s protinapadi približevalne poizkuse sovražnih oddelkov proti našim postojankam. Topništvo in neki letalec je zopet obstreljeval Borgo v Val Sugana. Neka lastna baterija je zato obstreljevala ko-

Sedanje bolgarsko ozemlje.

lodvor Caldonazzo in poškodovala poslopje. Oddelki lastne pehote so se približali utrdbam na Lagazio (Falzarego odsek) in na Monte Piano (zgornja dolina Rienz) in so jih rušili z bombami. Da vrne napad na Dugno, je neka naša baterija izsirelila nekaj strelov na Trbiž. Gosta megla ob Soči je omejila delo topništva. Odbili smo manjši sovražni napad v odseku Sv. Marija.

Dunaj, 26. jan. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba z dne 24. jan. v Val Lagarina so se vršile 22. t. m. majhne sovražne ofenzivne akcije naše pehote na pobočjih severno od Moria. V odseku fronte na levem bregu Adige je otvoril sovražnik živahen ogenj iz pušk in strojnih pušk proti našim postojankam na severnih izrastkih pogorja Torta, ne da bi prešel k napadu ali povzročil kako škodo. V Sekstentski dolini je naša artiljerija 23. t. m. bombardirala Moos, kjer je pregnala sovražno posadko. Delovanje naših infanterijskih oddelkov v bovški kotlini in v tolmnskem odseku je neoprestano zaposlovalo sovražnika in ga prisililo, da je ustavil svoja utrjevalna dela. Tudi nekaj ujetnikov smo mu vzeli. Včeraj popoldne je otvorila sovražna baterija s severnega pobočja na hribu Sv. Mihaela iznenada ljut ogenj proti našim postojankam na Fortinu severovzhodno od Gradiške. Hitro in intenzivno koncentriranje ognja naše artiljerije zi sosednih odsekov je v slabih četr uri prisililo sovražno baterijo k molku.

Italijanski ministrski svet.

Rotterdam, 26. jan. Po londonskih poročilih se je vršil v Rimu pod kraljevim predsedstvom ministrski svet, ki je razmotrival vprašanje, če naj bi Italija poslala ojačenja v Albanijo, ker sta Drač in Valona ogrožena. Čuje se, da je ministrski svet sklenil, da se bo Italija omejila na obrambo Valone.

Laški kralj se vrnil na bojišče.

Rim, 27. januarja. (Kor. ur.) Kralj Viktor Emanuel se je vrnil v vojno ozemlje.

Laške laži.

Dunaj, 26. januarja. »Popolo d' Italia« ponavlja obrekovanja, da v Avstriji zelo trpinčijo laške vojne ujetnike. Prostoroljec Carlo Corsi da je vsled trpinčenja umrl. Temu nasproti se mora na podlagi uradnih poizvedb pribiti, da v ujetniških listinah v Avstriji Carla Corsi sploh ni. V karanteni za vojne ujetnike v Ljubljani je bil italijanski seržent Corsi Corso pešpolka 111, ki je vsled amputacije noge dne 5. oktobra umrl. Nogo sta mu odrezala italijanska vojna ujetnika zdravnik dr. Giovanni Perilli, polkovni zdravnik in nadzdravnik dr. Mario Mauro od 31. laškega pešpolka.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. januarja. Uradno se poroča:

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. jan. (K. u.) Veliki glavni stan:

Nobenih posebnih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 24. januarja. (Kor. urad.) Naše topništvo je obstreljevalo pri Ilukstu uspešno nemške oddelke, ki so gradili utrdbe. Dele sovražnika smo s topniškim ognjem razkropili tudi ob srednji Stripi pri Burkanovu. Ob spodnji Stripi topniški boj. V boju za duplino, ki je nastala, ker se je razstrelil rov severozahodno od Črnovic, je rabil sovražnik bombe z dušljivim plinom.

IZJALOVljeni ruski prodiralni poizkusi.

Budimpešta. Rusi so ustavili boje na besarabski bojni črti. Kako malo škodo so povzročili strašni naskoki sovražnika junaškim branilcem in kako vztrajno se je branila Pflanzerjeva armada, dokazuje najbolje dejstvo, ker niso avstrijske čete ohranile le svojih postojank pri Bojanu, marveč so celo nastopile s protiofenzivo ravno v sredi bojišča. Ruske prednje postojanke na višini severno od Bojana, kjer so trajno naše črte, so naši drzni saperji razstrelili; del sovražne posadke so naši ujeli. Ruse v sosednjih strelskih jarkih so avstrijske čete tudi vrgle iz njih in jarke nato zasule. Ruski prodiralni poizkusi pri Črnovicah, pozneje ob Dnjestrju pri Usciesku, pri mostni utrdbi Michalecer in pozneje pri Dubnu so se kljub siloviti topniški pripravi izjalovili. Naše čete drže neomajljivo svoje postojanke.

RUSKE PRIPRAVE ZA OFENZIVO.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo 25. t. m.: Ruska artiljerija je zadnjih 24 ur razvila na vzhodno galski in besarabski fronti mrzlično delovanje; poleg tega se je opazilo živahno premikanje večjih kavalerijskih oddelkov in močnih pehotnih poizvedovalnih čet: znamenje ruskih priprav za ofenzivo. Fronto je pa avstrijska armada tako zelo utrdila, da bodo morebitni novi ruski napadi imeli prav tako malo uspeha kakor bojišči in novoletni. Rusko uradno i poluradno poročanje, ki je že naprej napovedovalo rusko ofenzivo med Lvovom in Črnovicami, si sedaj pomaga s tem, da zadnji čas trdi, da o kaki ruski ofenzivi sploh ne ve.

RUSKI LETALCI NAD ČRNOVICAMI.

Črnovice, 24. januarja. V zadnjih dneh so opetovano prileteli nad mesto ruski letalci in metali bombe, ki so pa padle na polje. Prebivalstvo že prav dobro pozna ruska letala, ki so enokrorna. Iz strahu pred našimi obrambnimi topovi letajo ruski letalci zelo visoko. Prebivalstvo se je na te obiske že navadilo in je popolnoma mirno. Ruski letalci so doslej poizkušali napasti samo črnoviška predmestja, toda zaman.

BOJI OB BUKOVINSKI MEJI.

Curih. »Petrograjski poročevalec« »Tempsa« izjavlja: Ruske vojaške kroge zelo skrbijo pri četi zelo močna avstrijska ofenziva pri Črnovicah.

CAR ZA VOJNO DO KONCA.

Berlin, 26. jan. »Lokalanzeiger« poroča iz Kodanja: Po poročilu »Petit Parisien« je rekel car Nikolaj v razgovoru z merodajnimi francoskimi osebami:

»Odlčnost? Imam je več, kakor le kdaj; prešinjem sem odlčnosti. Če me bodo razmere prisilile, se bom umaknil tudi za Volgo do Kamčatke, toda vedno bom enako odlčen. Vzdržati, vedno vzdržati! Če se bo le kak narod upiral barbarom, tedaj bo to ruski narod.«

NEMSKI VOJAŠKI GUVERNER V VILNI UMRL.

»Kurier Poznanski« poroča: V Vilni je umrl vsled pljučnice nemški vojaški gu-

no tako neprijetna kot nam, zato jo je pa rad pozabil, kakor bi jo tudi mi radi pozabili. Ti kopalni vlaki imajo seboj tudi brivce. Namerilo se je že, da se je dalo tej ali oni četi, ki je bila ravno na vrsti za kopanje, povelje si dati postriči do gola lase, Kranjci in Štajerci so bili v tem oziru popolnoma trdovratni — hoteli so pridržati svoje »frijure«. Ko se je četa, kateri je bil tak vlak naročen, osnažila, jo odkuri drugam, kjer je potreben.

Kjer pa je dobil kopalni vlak toliko sveže opranega perila, bode marsikdo vprašal. Čisto naravno. Vojaki, ki so bili določeni za kopanje, so odložili svoje umazane stvari, katere popelje ta kopalni vlak v nalašč zato postavljene »poljske perilnice na parov«, katere so postavljene ob celi bojni črti. Veliki železni kotel za lug, pralni boben (Waschtrommel), centrifuga za ožemanje, parni stroj in nekaj sušilnic — to je vsa naprava; poleg tega nekaj za to določenih vojakov-peric, ki so v stanu na dan po več tisoč kosov perila oprati. Seveda to perilo ni likano, pač pa bolj higijenično očiščeno, nego isto naših gospodinj; poleg tega se s pericami ni treba jeziti, kot se to dosikrat zgodi, zlasti če so počasne in brbljave.

Vse te naprave so med seboj tako tesno sorodne, da si strežejo iz roke v roko in ena brez druge ne more obstati, oziroma delovati.

Nekaj povse drugega za vsakega vojaka zdravje so takozvane »marodne sobe«. Naš nadzdravnik, dobrodušni g. dr. Jung, ki je s svojim dobrim nasvetom in človekoljubnim postopanjem pri naši četi obče priljubljen, naziva rad šaljivo barake, kjer ima on svojo ordi-

nacijo in je v nji tudi taka marodna soba, z »hotel pri umazanem levu«. Jaz pravim barake. Pod tem imenom bi si kdo predstavljal nekaj za silo skup zbita, da vleče skozi veter in burja. Toda te barake so dobro napravljene, obite z lepenko krog in krog, imajo večja okna, za ležišče je navadno vporabljen lesena volna (Holzwolle) namesto slame, katere še za živad primanjkuje, na sredi takih sob ali barak pa razširjajo ena ali dve peči svojo gorkoto; in zunaj je mraz in žvižga burja, da pripogiba drevesa. Pripomniti se mora, da so naprave teh barak v vsaki večji skupini, ki so namah in iz tal zrastle in o katerih se je že pisalo v »Slovencu«, da so kot ameriška mesta z ulicami, — in katere služijo v ta namen, da se čete, ki so došle iz ognja, oziroma iz bojev, nekaj kilometrov za bojno črto odpočijejo za nove napore; torej neposredno za bojno črto takih barak-mest seveda ni, temveč le skrivališča, vsekana v skalo, cele kamenite, a vlažne dvorane, ali pa postavljene iz kamnja in prsti, v katere se mora zlesti po kolnih in se v notranjščini ne more stati, temveč le sedeti ali pa čepeti, redkokdaj ležati.

Ko torej mož zbolí, se javi zjutraj bolnega, nato gre k viziti v kak »hotel pri umazanem levu«. Če je taka bolezen, ki traja več tednov ali mesecev, se ga pošlje z listkom k pristojni divizijski zdravstveni komisiji, ki ga še enkrat preišče in ga ali obdrži v lastni baraki, ali pa pošlje zopet z listkom naprej na takozvano »tiralno postajo« (Abschubstation), o kateri se bo še pozneje govorilo. Če je pa obolel mož spoznan, da se bo v nekaj dneh pozdravil,

sn ga vzame, oziroma pridrži v marodni sobi, ki je pod nadzorstvom zdravnika. Tu se mu da bolje ležišče na leseni volni, ima toplo sobo in počitek, katerega je današnji vojak najbolj potreben. Tudi gorkota vpliva tako dobro nanj, da pač kmalu okreva.

Oni pa, ki so prišli do ene tiralnih postaj, ostanejo tam nekaj dni, da se jih nabere večje število (včasih do 500 mož, bolnih in ranjenih), potem pa jih odpošljejo v notranjost dežele. Take postaje so navadno poleg železniških postaj v velikih, trdno in za gorkoto postavljenih barakah, v katerih ima službo več zdravnikov. Postrežbo oskrbujejo sanitejci. Ko se jih je nabralo zadostno število, pride »hlapon«, da, cel vlak, in z nakladanjem se prične, v vozove, v katerih je na sredi zakurjena peč. En pisk in hlapon nas odnese in nikdo razen vlak spremljajočega zdravnika ne ve, kam. Za postrežbo v vlakih so določeni sanitejci (Begleitpersonal), ki spremljajo vlake na vse strani monarhije. — Ranjenci pa, katere se naloži, dobe na prsa viden plakat z raznimi napisi, n. pr. »nemirene«, »pozor na zopetno krvavljenje«, ali »umetna prehrana« (Kochsalzeinspritzung), »se ne sme prekladati« ali pa pri streljih v trebuh: »se ne sme dajati krepčila«. — Pozabili se ne sme izreči pohvalno tudi o usmiljenkah (navadno dekleta in žene bližnjih kraških vasi, ki nosijo belo oblačilo kot veliko čast). Tudi žensko moramo ceniti, pokazala se je v tej svetovni vojni kot srčno in dobro soboriteljico ob moževi strani proti nebrojnim sovražnikom.

Preje omenjeni vlak z bolniki in ranjenci vozi seboj tudi lastno kuhinjo

in se med potjo kuha in deli gorka juha, meso itd. Ko dospe na določeno postajo navadno kakega glavnega mesta, pričakuje dovolj ambulančnih voz, oziroma voz cestne železnice na razpolago, da se popelje vojake v določene rezervne bolnišnice. Prišedši tja, se ga sleče, omije in obleče v sveže perilo, medtem ko mu odzamejo suknjo in drugo površno obleko ter umazano perilo, kar se desinficira in opere, zatem ga spravijo v bolniško sobo. Že sam pogled vsakega posameznega vojaka ti izda, kako veselje ga prevzame, ko zagleda dobro mehko in čisto belo postelj o kateri se mu je že mesece in mesece spavajočem v dežju in blatu pod milim nebom in grmovjem na goli zemlji ali trdem kamenju — sanjalo in je mislil na svoj dom, kjer mu je žena ali mati, sestra pripravljala gorko in mehko ležišče. Dosegel je tudi sedaj enako, če ne boljše postelj, toda vsled bojev za dom in cesarja v kakem stanju? A nato se ne misli — pozabi se i to ob skrbni postrežbi usmiljenk in sanitejcev, ki na vsak migljaj pazijo, da so takoj pri roki. Zdravniki se trudijo po možnosti vsakemu olajšati bolečine s tolažbo in zdravili. Tudi ti zaslužijo na enem prvih mest bit v tej svetovni vojni zapisanim z zlatimi črkami kot požrtvovalni soborilci naših front. — Opazovali se je že večkrat, ko je sovražni zrakovalec vrgel bombo, ki je ranila več ljudi in se je zdravnik trudil v potu svojega obraza z obvezovanjem, da se je pojavil nad obvezovališčem drug sovražni zrakovalec. »Kritje!« se je klicalo, vse je hitelo pod drevje, skale itd., le za obvezujočega zdravnika ta klic ni bil, dasiravno je bil v veliki ne-

verner generalni poročnik Wagner in bil pokopan na tamošnjem pokopališču.

GALIŠKA DEŽELNA BANKA SE PRESELI V LVOV.

Krakov, 24. januarja. Gališka deželna banka in gališki Vojnokreditni zavod, ki sta bila doslej v Krakovu, sta dobila nalog, da se vrne v Lvov. Preselitev se izvrši že v bližnjih dneh.

DR. DUDYKIEWICZ NA RUSKEM OBTOŽEN.

Krakov, 24. januarja. »Naprzod« poroča, da se je proti bivšemu poslancu in voditelju rusofilov dr. Dudykiewicz, ki je bil ob vojni pobegnil v Rusijo ter mu je bila izročena pomočna akcija za z njim pobegle njegove somišljenike, — uvedla obtožba radi poverjenosti podpornih denarjev.

VRHOVNI RUSKI MINISTRSKI SVET.

Genf. Ruski ministrski svet je sklenil, da izvoli iz svoje srede vrhovni ministrski svet z nalogom, da rešuje vsa narodno-gospodarska, industrijska in politična vprašanja, ki so v zvezi z vojsko.

IZPUŠČENI POLJSKI VOJNI UJETNIKI.

Petrikov. Uradni list c. in kr. okrožnega poveljstva v Janovu poroča, da so izpustili iz vojnega ujetništva naši 1000 poljskih vojnih ujetnikov iz krajev, ki smo jih zasedli na Ruskem Poljskem. Izpuščeni vojni ujetniki se vrnejo na svoj dom. Če se poizkus obnese, jih oproste še več.

DUMA ZOPET PRELOŽENA.

Stockholm, 26. jan. »Rječ« poroča, da je duma zopet preložena na začetek marca.

ODKRITA ZAROTA V PETROGRADU.

Stockholm. (Kor. ur.) »Ruskoe Slovo« poroča: V Petrogradu so zaprli znana politika Mijakotina in Vodovozova, prejšnjega poslanca dume Bramzona in politika Gisti in Kopički. Policija je udrila ponoči v njih stanovanje. Zakaj so jih zaprli, ni znano. Zaprli so v isti noči še 48 oseb, češ, da pripadajo neki prekucijski zaroti.

Na Balkanu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. januarja. Uradno se poroča:

Pooblaščenec črnogorske vlade so podpisali sinoči ob 6. uri dogovore o položitvi orožja črnogorske armade. Razorožuje se črnogorska armada brez vsakih težav in se je razširila razorožitev tudi na okraja Kolasin in Andrijevce.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. jan. (K. u.) Veliki glavni stan:

Nobenih posebnih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

O koncu črnogorske vojske

poročajo vojni poročevalci 25. t. m. iz vojnega tiskovnega stana: Če skromno sodimo, je premišljen nastop proti Črnigori—Albaniji v prvem odstavku zaključen. Črnagora je premagana; ofenzivne sile ni nobene več, defenziva tudi

varnosti, temveč je obvezoval dalje. Tako služi danes naš avstrijski požrtvovalni in človekoljubni zdravnik.

Gotovo pa vsakemu bralcu ne bode znano, da v vojni vojak tudi na duhu zbole, in to morda vsled hudega sovražnikovega ognja ali pa vsled vednih misli na dom; — kratkoma omrači se jim um. S takimi je pač križ, pa kaj, z močnim spremstvom so brez orožja varni in se jih istotako pošlje v opazovalnice in norišnice. Groza vojne je omračila um tudi civilnemu ljudstvu. Pri izpraznitvi Gorice se je videlo več takih revežev (tudi žensk) iz boljših krogov, ki so morali zapustiti nenadoma svoje imetje. Vojaška oblast jih je istotako poslala v zdravljenje.

Če še omenim neposredno za bojno črto se nahajajoče obvezovalnice, tedaj bodo menda vse vojaške zdravstvene naprave v »moderni« vojni naštete. Tu sem pride ranjen vojak, da ga zdravnik obveže, ali ga pa, če je hudo ranjen, prinesejo sanitejci. Ko se to zgodi, se ga pošlje z vozom do postaje. Ti vozovi ali pa avtomobili vozijo samo ponoči do postaje po vojaštvu postavljene poljske železnice in od tu dalje kakor spredaj omenjeno, do tiralne postaje. Dogodilo se je pa že, n. pr. v Dalkišču, da je Lahon poslal granato, ki je ranila ali ubila že obvezane na slami ležeče ranjence.

V vojni je človek vsak dan med življenjem in smrtjo.

Skoro bi se vprašalo: »kaj pa je vendar človek?«

ne pride več v poštev, ker so zasedene vse važnejše točke. Mogoča je morebiti le še mala vojska, ki se jo nam pa tudi ni bati, ker smo izkušeni na Balkanu. Če se misli, zdaj se hitro prodira v Albanijo, bi to bilo preveč rečeno. Postopamo bolj sistematično. Zasedbo Skadra smo istočasno zadeli dve muhi: popolnoma smo zaprli Črnogoro in si osvojili najpripravniji vhod v Albanijo. Zdaj utrjujemo, kar smo pridobili. Zdaj urejamo zveze med skupinami v Nikšiću, Danilovgradu in v Podgorici, utrjujemo Skader in gradimo ceste, ki nas zvežejo z zaledjem. Važna je posebno zveza med zbirališčem v Skadru čez jezero v Bojano in čez Bar. Zvezujemo tudi naše čete v Podgorici čez Berane s četami, ki še stoje v vzhodno-črnogorskih gorah. V severni Albaniji so še povodnji. Ceste, ki itak niso dobre, so poplavljenе, reke narastle. Graditi se morajo ceste in mostovi, da se bo prodiralo dalje. Ob morju je ravno obrežje do 10 km daleč poplavljen. Zdravstvene razmere so pa pozimi ugodnejše kakor poleti.

Položaj v Črnigori.

Dunaj. Kraljev beg iz Črnogore v deželi in glede na prebivalstvo ni izpremenil na kapitulaciji Črnogore ustvarjenega položaja. Orožje se izroča redno. Dogodki, o katerih poroča časopisje sporazuma, niso prebivalstvu znani. Narod ve, da se kralj ne nahaja v deželi.

General Vukotić se sam udal našemu poveljstvu.

Kotor. »Agence Havas« trdi, da vodi tisti del črnogorske vojske, ki nadaljuje boj proti Avstriji, general Janko Vukotić. General Janko Vukotić se je pa s še dvema črnogorskima generaloma v Danilovem gradu sam predstavil avstrijskemu poveljstvu. Lahko se pribije, da se vse črnogorske vojske in civilne oblasti, ki se sestanejo z avstrijskimi vojaškimi poveljstvi, ravna tako, kakor je naprosil v ponudbi za sklep miru kralj in cela njegova vlada in niti ne slutijo, kaj da izjavljajo v inozemstvu razni črnogorski generalni konzulati.

Kralj Nikolaj v Lyonu.

Lyon, 26. januarja. Kralj Nikolaj je včeraj dospel sem. Minister Cochon, ki ga je hotel pozdraviti, je zamudil vlak in ga ni bilo pri sprejemu. Kralj si je pripel vse redove, kar je številnemu prebivalstvu zelo imponiralo. Z njim sta došla princa Danilo in Peter, več ministrov, srbskih častnikov in 20 vojakov. Ker v hotelu, kjer je izstopila kraljica, ni bilo več prostora, so kralja spravili v Grand Hotel. Župan je izjavil, da bo dal kralju na razpolago vilo. Poučeni krogi trdijo, da so nastali prepiri v kraljevi rodbini. Princ Danilo noče ostati pri svojem očetu, marveč vstopiti v francosko armado. Nima nič proti temu, da postane princ Mirko prestolonaslednik.

Kako pozdravljajo Francozi črnogorskega kralja.

Genf. Zmerno francosko časopisje pozdravlja Nikolaja ob njegovem prihodu, radikalc pa pišejo, da je dohod igra, ki iztrezni. Poročevalci vseh listov so očitali Nikolaju, da je varal več let sporazum. Isti listi slave zdaj črnogorskega kralja, ki se je izročil velikodušnosti Francije. »Libre Parole« in »Radical« pišeta: Tragika svetovne vojske potrebuje morebiti tako opereto, da se more primerjati pravo junaštvo.

Črnogorski kraljevič Danilo odpotoval na Cap Saint Martin.

Rim, 27. jan. (Kor. ur.) Po pismih došlih iz Lyonja je zapustil kraljevič Danilo s svojo ženo Lyon in se je odpeljal na Cap Saint Martin.

Svoboda črnogorske vlade.

Genf. Po pariških poročilih ostane črnogorska vlada v Lyonu le začasno. Po posvetu s sporazumom si je črnogorska vlada pridržala popolno akcijsko svobodo.

Srbija za odstop Nikolaja.

Curih. S srbske strani se predlaga sporazumu, naj se črnogorsko kraljevsko vprašanje tako reši, da Nikolaj odstopi in naj se proglasi kraljevič kot začasni vladar združenih srbsko črnogorskih dežel.

Rusi in Lah.

Budimpešta. Iz Petrograda se brzojavlja: Povodom črnogorske kapitulacije je pisalo rusko časopisje, da upa, Italija postavi v Albaniji nasproti avstrijskim silam močan nasip, zgodilo se je pa narobe. Rusko časopisje ostro piše, da je Italija zomet potegnila svoje zavezničke. V Albaniji ni niti sledi odpora, nasprotno vse kaže, da se umikajo Lah i Albanije.

Lugano, 26. jan. »Giornale d'Italia« sepeča s kritikami ruskih listov o politiki in o vojaškem nastopu Italije. Kritike niso upravičene. Pač ni mogoče tajiti, da je vplivalo neugodno na vojne dogodke, ker sta ostali Srbija in

Črnagora junija 1915 v defenzivi, ker bi se bili razvili dogodki popolnoma drugače, če bi bila ofenziva proti generalu Borojeviću v Bosni zabranila, da ne bil mogel voditi svojih čet proti Italijanom ob Soči. Da se je popustila ofenziva, ni kriva Italija, marveč rusko umikanje ob Dunajcu, vsled katere se je podrla najkrepkejša opora malih balkanskih držav. Italija tudi ni zakrivila diplomatskih napak nasproti balkanskim državam.

Italijanska poročila.

Lugano, 26. januarja. »Giornale d'Italia« piše, da so poročila iz Črne gore izredno kratka in zmedena. Zdi se, da se nahaja Črna gora v stanju popolne anarhije. (?) Zasedenje Skadra po avstrijskih četah uradno še ni potrjeno, prav tako še ni gotovo, da se črnogorske čete umikajo iz Drača. Princ Mirko je regent Črne gore in ima pravico, da sklepa pogodbe s tujimi silami.

Rusija ni pričakovala, da se Črnagora uda.

Berlin. Vsi petrograjski listi naglašajo, da Rusi niso pričakovali črnogorske predaje. »Novoe Vremja« piše: Prepričani smo bili, da Črnogore ni mogoče zavzeti in priznavamo žalujčo dejstvo moralne važnosti, ker je Črnagora, 500letna nepremagljiva trdnjava slovanstva ravno zdaj položila orožje.

× × ×

Pasić govori.

Rotterdam. Na Krfu je izjavil Pasić poročevalcu lista »Daily Chronicle«: Srbija nadaljuje boj, če bi bili poraženi tudi vsi zavezniški Srbi. Če bo potrebno, se vojske še dve leti. Zdvajati bi bila že lahko sklenila mir, a sprejeti ni hotela pogojev, ker bi jo bili ločili od njenih zaveznikov.

Kdo je kriv nesreče Srbije.

V Nišu v dvorcu srbskega prestolonaslednika so našli dvoje pisem in eno brzojavko, katere je poslal prestolonasledniku ruski car Nikolaj. Iz teh pisem in brzojavke se jasno vidi, kako je bila Srbija po svojem prestolonasledniku v rokah Rusije. Car Nikolaj izrecno pravi prestolonasledniku, da ne bo mogel nikoli ustvariti velike Srbije, ako mu ne pomaga Rusija. Po sarajevskem atentatu mu piše car, da naj pod nobenim pogojem ne razpusti »Narodne Obrane« in naj ne izpolni pogojev avstrijskega ultimata, ker bo Srbiji pomagala Rusija, ako jo napade monarhija. Kakor se vidi, je Srbija držala besedo, samo Rusija ni mogla svoje.

Vojvoda Putnik živi.

Bukarešt, 26. januarja. Srbsko poslaništvo demantira vest o smrti vojvode Putnika. Putnik je zopet prevzel vrhovno poveljstvo in organizira srbsko armado na Krfu.

× × ×

Drobne grške novice.

»Südslav. Korresp.« javlja, da so odstavili atenskega policijskega načelnika polkovnika Zyndrakakisa, ker je zadnje čase premalo skrbel za red in je bil zelo velik prijatelj Venizelosa.

Na otoku Samosu je ententa menda zopet umetno uprizorila nemire. Nastopile so roparske čete, kar naj bi bil ententi povod za nastop. Grška vlada je poslala več ladij s četami, da zadušijo nemire.

Gustav Hervé pravi v »Victoire«, da ententa še vedno preveč lepo ravna s kraljem in ker je kršil ustavo, ko je odšel Venizelosa in razpustil zbornico, bi ga ententa kot varuhinja grške ustave morala zapreti. Kar se še ni zgodilo, še lahko pride.

Važna pogajanja med Grško in Bolgarijo.

Frankobrod, 26. januarja. »Frankfurter Zeitung« javlja, da se med grško in bolgarsko vlado vrše važna pogajanja. Grška je dobila obljubo, da se ji bo izpolnilo njene zahteve v južni Albaniji.

Venizelosa bodo zaprli?

Budimpešta, 26. jan. »Vilag« javlja iz Aten: Ze pred nekaj dnevi je vlada naročila državnemu pravdnistvu, da naj začne proti Venizelosu in njegovim bližnjim pristašem poizvedbe radi državi nevarnega delovanja. Državno pravdnistvo je dobilo toliko gradiva, da bo sedaj vložilo obtožnico. Venizelosa, ki je že delj časa v Solunu, bodo pozvali v Atene; če ne bi hotel priti, ga bodo takoj zaprli.

Francosko uradno poročilo.

Pariz. (Kor. ur.) Orientska armada. Skupina 32 francoskih letalcev je metala bombe na Gjevglji in na Bitolj. V Bitolj so vrgli naši letalci nad 200 bomb.

× × ×

Ogri potujejo po Albaniji.

Budimpeštanska korespondenca javlja, da je ogrski trgovinski muzej naročil svojemu črnogorskemu in skaderskemu dopisniku, prepotovati vse važnejše tamošnje kraje in se poučiti o razmerah trgovcev.

Protiv Sv. Ivanu Meduanskemu.

Bern. »Idea Nazionte« poroča dne 23. t. m.: Sv. Ivan Meduanski že zasedajo, ker prodirajo proti mestu močni avstrijski oddelki. Ostanke bežeče črnogorske in srbske vojske izkušajo priti v Drač.

Italijani popolnoma izpraznijo Albanijo.

Berlin. »Ruskoe Slovo« poroča iz Rima: Sprijaznjuje se z mislijo, da izpraznijo popolnoma Albanijo. Ker italijanskih čet niso mogli povišati na potrebno višino 150.000 mož in ker je transport čez Jadransko morje vsled nevarnosti podmorskih čolnov vedno nevarnejši in ker prodirajo Avstrijski skozi Črnogoro, ne preostane drugega, kakor da zelo hitro umaknejo italijanske čete v Italijo, da se izognejo polomu.

Primorske novice.

Princ Hohenlohe pri naših dunajskih beguncih. Notranji minister, bivši tržaški namestnik princ Hohenlohe, kaže že od začetka posebno sočutje z begunci iz juga. Te dni je obiskal v 10. dunajskem okraju dom za begunce. Je pet hiš za 1500 oseb, moderno urejenih, z malimi stanovanji, kjer imajo begunci brezplačno stanovanje in 90 vin. podpore na dan. V hiši so velike pralnice, kopališče in jedilnica za 200 oseb, otroški vrtec, dve šoli, čevljarska delavnica, krojaška delavnica in soba za šivanje in pletenje. Minister je govoril z begunci, ki so zadovoljni s svojim pribežališčem.

Premeščenje goriških deželnih uradov. Goriški deželni odbor je sklenil, da se premešči kmetijski in tehnični deželni urad z Dunaja v Ajdovščino.

Za vojaške grbove na Goriškem. Goriški deželni odbor je poslal županstvu in župnim uradom okrožnico, v kateri toplo priporoča, da skrbje za grobove padlih junakov. Vsak grob mora imeti križ z imenom in drugimi podatki o v njem počivajočem vojaku. Tudi naj se skrbno vodijo imeniki vseh v posameznih občinah oziroma župnijah pokopanih vojakov.

Tržaško časopisje. Ko je napočila freudentiščno-patriotična prehodna doba, tedaj si tržaški krogi niso znali pomagati. Rodili so se dnevniki, ki so umirali kot muhe enodnevnice. Prišli so drugi pismarji, ki tudi niso imeli obstanka. Naposled sta obstala »Cittadin« in »Lavoratore«: edino merodajni glasili. Eden od teh dnevnikov — »Cittadin« — je postal jetičen in morda bomo kmalu čuli, da je šel tja, od koder ni vrnitve. Po pokojnem »Piccolo« je prigrabil dedščino »Il Lavoratore«. Ta dnevnik izdaja sedaj tudi večerno izdajo. Resnici na ljubo bodi povedano: on ima prvenstvo.

Iz Nabrezine. Kdor pozna naš Kras, ve, da s svojimi pridelki ne more niti pol leta prehraniti svojega prebivalstva. Kraševci se bavijo doma največ z vinogradništvom in živinorejo, poleg tega pa zahajajo iskat zaslužka, da si morejo nakupovati potrebnega živeža. Poleg mest pa je tudi Nabrezina, ki s svojo kamnoseško industrijo daje zaslužka mnogim družinam kraških domačinov, pa tudi takim iz Furlanije — Nabrezina je obrten kraj in je zato najhujše prizadeta po sedanjih vojni. Čim je zmanjkala obrt — kar se je sedaj faktično zgodilo, — je Nabrezina izgubila takorekoč vse. V Nabrezini je navadno delalo nad 2000 delavcev. Sedaj pa se sploh ne dela. Vsled tega mora mnogo družin trpeti veliko revščino. Priznati bodi, da je občina nabrezinska vse storila, da vsaj nekoliko ublaži ta žalostni položaj.

C. kr. pomorska oblast v Trstu sporoča: Voditelj c. kr. pomorske oblasti, dvorni svetnik grof Attems-Heiligenkreuz, se mudi sedaj v Trstu in uraduje v predsedništvu c. k. pomorske oblasti.

Lovrenc Peršolja, rojen v Kojskem pri Šmartnem v Brdih pri Gorici, je poslal iz Sibirijske J. Bric v Hudojužno ta-le list: »Dragi prijatelji! Prosim Vas, ako bi Vam bilo mogoče poizvedeti o mojih starih, ako so bežali proč od doma. Če Vam je mogoče, pošljite ta list v kak časnik, ako Vam izhaja. Z Vašim sinom Francetom sva skupaj. Prosim, storite mi to dobroto, ker nisem že 15 mesecev dobil od doma nobenega odgovora. Moj naslov: Vojenno pljennij Lovrenc Peršolja, Št. Čeljabinsk, Omskaja žel. doroga, Sibirija.

Kontora 18. učastka, Gobe Orembo, Rusija.

Iz ruskega ujetništva se je tudi oglašil Franc Bric iz Celjabsk in Jakob Cvek iz Ostropola v volinjski guberniji. Oba sta doma iz Hudejužne. Dalje Franc Stucin r. v Zakojci iz Tatarska v Sibiriji.

Aprovizacijska komisija v Trstu je v svojih 16 razprodajalnicah prodala od 17. t. m. do 23. t. m. (21 teden) za 135.860 K 30 h živeža.

Potres. Seismografični aparati pomorskega observatorija so 24. t. m. za beleževali močni potres, čegar vulkan je bil oddaljen do 2200 kilometrov. Centrum zemeljskega gibanja se po vulkanični kalkulaciji nahaja v Ameriki. Kretanja vulkanične periode je trajala + 2 uri 6 min. 39 sek.

Mestna zastavljalnica v Trstu postavi dne 26. t. m. na javno dražbo nedragocene predmete serije 136, zastavljene meseca avgusta 1914 na bel listek od št. 204.500 do št. 205.500.

Smrtina nezgoda. 17letni Rihard Brajda iz Trsta, stanujoč v ulici S. Sergio št. 2 je delal na železniški progi Sv. Marko do črte Broletto. V tem je pridiral vlak ter povozil Brajdo, katerega so na sto kosov razmesarjenega našli na progi. Kose mrtveca so prepeljali na pokopališče. Njegovi tovariši čistijo okrvavljeno progo.

Umrli je v Waltendorfu pri Gradcu g. Fran Ličen iz Gorice, star 84 let.

Samomor. 56letni Jožef Centassi v Trstu je pred 13 dnevi poslal svojo ženo na trg, da ondi nakupi živež za kosilo. Žena se je vrnila, a moža ni bilo. Iskala ga je dolgo — tudi na policiji, a brez uspeha. Dne 25. t. m. pa je šla slučajno na podstrežje, kjer ga je v svojo veliko presenečenje našla mrtvega. Mož se je zastrupil s plinom. Zdravnik rešilne postaje ni opraviil drugega kot svoj uradni del dolžnosti, ugotovivši pred 13 dnevi nastopivšo smrt.

Samomor 15letne deklice. V Trstu se je zastrupila s karbolno kislino 15letna Evgenija Mihajlovič, stanujoča v ulici Andrea Palladio 2. Kaj jo je gnalo v smrt, ni znano; stariši so obupani.

Na morju.

Angleški podmorski čoln potopil »priateljisko« povodno letalo in torpedovko.

Dunaj. (K. u.) Iz vojne tiskovne stana se poroča: Londonski Reuterjev urad poroča po rimskih listih, da je nek angleški podmorski čoln na severnem Jadranskem morju neko avstrijsko povodno letalo potopil in da je ujel posadko. Torpedovko, ki je hitela na pomoč, so torpedirali in potopili. Glede na to se izvaja: C. in kr. vojna mornarica ne pogreša nobene torpedovke in nobenega rušilca. Če je pa angleški podmorski čoln dejansko uničil s torpednim strelom torpedovko, more biti žrtev le kako vozilo brodovja sporazuma. Angleški podmorski čoln bi sledil le zgledu francoskega podmorskega čolna »Foucaulta«.

Ponesrečen angleški podmorski čoln.

Haag. 26. januarja. (K. u.) Mornarični urad obvešča: Angleški podmorski čoln H 6 je ponesrečil vsled konstrukcijske napake v Friesche Gat med Schirmonikoog in Ameland približno dve in pol morske milje v nizozemskih teritorialnih vodah. Poizkus nizozemske mornarice, da rešijo čoln, niso uspeli. Nizozemska vlada je sklenila, da internira posadko kakor tudi čoln, če ga dvignejo.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin. 26. jan. Veliki glavni stan: Francozi so poizkušali z velikim številom protinapadov zopet pridobiti jarke, ki smo jih njim iztrgali vzhodno od Neuville. Vselej smo jih odbili večkrat z ročnim metežem. Francoske razstrelbe v Argonih so zasule na mali razdalji naš jarek. Pri višini 285 severovzhodno od La Chalade smo zasedli neko razstreljeno duplino, potem ko smo vrgli napad sovražnika.

Mornariška letala so napadla sovražne vojaške zračne pri La Panne, naša vojna letala pa kolodvorske naprave zri Loosu, jugozahodno od Dixmuiden in Bethune.

Vrhovno vojno vodstvo.

Arras obstreljevan.

Genf. Lyonski listi poročajo iz Amiens, da je nemško topništvo zadnje dni zelo živahno obstreljevalo Arras. Več oseb je ubitih.

Boji na Flanderskem.

Pariz. 24. januarja ob 11. opoldne: V Belgiji blizu izliva reke Yser in pri Nieuportu je streljal sovražnik izredno

Nemška bojna črta med Dixmuiden in La Bassee.

ljuto s topovi. Izstrelil je do 20.000 granat. Po dosedanjih poročilih je poizkušala nemška pehota prodreti, a jo je zadržal zatvorni ogenj, izvzemši nekaterih skupin, ki jih je razkropil takoj naš ogenj, sovražnik ni zapustil svojih jarkov. Topništvo je delovalo na obeh straneh zelo živahno pri Boesinghee, Hetsas in Steenstrate. Ogenj strojnica naše pehote podpiran po topniškem ognju, je vrgel sovražne oddelke, ki so poizkušali prekoračiti prekop pri Hetsasu. Sovražnik je poizkušal zopet napasti v Artois našo bojno črto zahodno od ceste Arras—Lens, ko je izvedel razstrelbo, a ni uspel. Severno od Soissonsa so porušile naše baterije sovražne strelske jarke od višine 129 do vzhodno od Ferme Goat. Naš topniški ogenj, vodili so ga naši letalci, je resno poškodoval neko nemško baterijo.

Ustavljen železniški promet na Francoskem.

Amsterdam. V notranji Franciji so ustavili ves promet na železnih, da preprečijo med 25. januarjem in 1. februarjem 100.000 Angležev iz Calaisa v Marseille.

Poincaré obišče Nikolaja v Lyonu.

Genf. Lyonski listi poročajo: Črnogorska kraljeva rodbina je zopet odpotovala iz Lyona, le kralj Nikolaj in črnogorski ministrski predsednik sta ostala v Lyonu, kjer pričakujejo Poincaréja.

Agitacija za konfiskacijo premoženja na Angleškem.

Berlin. 25. jan. »Lokalanzeiger« poroča iz Holandskega: Na Angleškem z vso resnostjo agitirajo, da se zapleni del narodnega premoženja in sicer daleč preko one mere, katero je danes svet smatral za »davek«. Ker je osrednja zveza 300.000 železničarjev in uradnikov mnenja, da se mora z vsemi silami boriti proti konfiskaciji za orožje sposobnih mož, katerih premoženje je samo njihova delovna sila, pa pravi sedaj zelo resen list »Nation«, da mora z prisilno vojaško službo iti vsopredno zaplenitev premoženja in posesti. List pravi, da se samo s posojili ne da vsega doseči. Zakaj naj bi tisti, ki ostane doma, mirno vlekel svoje obresti, dočim naj drugi tvega svoje zdravje in življenje in zase in za svoje izgubi dohodke. Vse dohodke, ki presegajo eksistenčni minimum, je treba v slučaju potrebe zapleniti v korist države.

Angleška delavska stranka podpira vlado.

London. 27. januarja. (Kor. ur.) Reuter: Na letnem posvetu delavske stranke se je s 502.000 glasovi proti 602.000 glasovom sklenilo na strokovni zvezi pristaniških delavcev predlagana resolucija, s katero se posvet obveže, da bo po možnosti podpiral vlado glede na nadaljevanje vojske.

Angleška kupuje živila po vseh nevtralnih državah.

Berlin. 26. januarja. »Vossische Zeitung« poroča iz Amsterdam: Svojo trgovinsko vojno hoče Angleška poostriti tudi z nakupom žetve v nevtralnih državah. Nakup 80.000 vagonov rumunske pšenice je bil le prvi korak. Angleški trgovci skušajo sedaj za angleški račun nakupiti velike množine živil v Holandiji in Skandinaviji, da preprečijo uvoz v osrednji državi.

Službena dolžnost na Angleškem.

London. Gosposka zbornica je sprejela parlamentno predlogo v tretjem in vojaško službeno predlogo v drugem branju.

Angleška pritiska na Portugalsko.

Lugano. 6. jan. V laškem časopisju se zopet najdejo vesti o portugalski mobilizaciji. Nek Portugalec v Rimu poroča o važnih konferencah med angleško in portugalsko vlado v Lisaboni. Močna nemška stranka pod vodstvom bivšega zunanjega ministra Magatastos in stotnika Camacho je začela protiahtacijo.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad. 25. januarja. (K. u.) Iz turškega glavnega stana:

Iraška bojna črta.

Sovražnik, ki je imel pri Selatine strašne izgube, ni obnovil napadov. Pri Kut-el-Amara topniški boj, ki je od časa do časa ponehal. Ponoči 18. t. m. smo presenetili uspešno sovražni tabor zahodno od Kornu. Sovražnik je imel veliko mrtvih in izgubil tudi veliko živine. Tu je, kar se redkokdaj zgodi, zapadel sneg. Sledil je oster mraz.

Kavkaška bojna črta.

Nič novega izvzemši nevažne priske na desnem krilu severno od reke Murad. Na ostalih bojiščih se položaj ni izpremenil.

Zemljevid k bojem ob bukovinski in besarabski meji.

Avstrijski možnarji na Galipolju.

Dunaj. 26. januarja. »Wiener Tagblatt« poroča iz Carigrada: Na Galipolju sta se nahajali dve avstrijski možnarški bateriji (izdelek Škoda) pod poveljstvom stotnikov Barbera in Manusheka. Oba stotnika in vsi častniki baterij so odlikovani. Dne 27. in 28. novembra so se vršili glavni boji naših baterij s sovražnimi postojankami. Glavni napad na Angleže se je izvedel 18. decembra. Avstrijski možnarji so obsuli angleške tolove s točo krogel, kar se je ponovilo še dva dni pozneje in na sveti večer.

Angleško poročilo o bojih v Mezopotamiji.

London. (K. u.) 24. jan. Reuter. Vrhovni poveljnik v Mezopotamiji poroča, da se je sklenilo 22. t. m. premirje nekaj ur, da se odstranijo ranjenci in pokopljejo mrtveci. V zadnjih 48 urah je narasla reka Tigris v Kutu za sedem in v Amaromu za 2½ čevlja, kar onemogočuje kretanje čet na suhem. General Townshen poroča, da je preskrbljen zadostno z vsemi mogočimi stvarmi in da se njegove čete niso bojevale.

Nizozemska kraljica obolela.

Haag. 27. jan. (Kor. ur.) Kraljica Viljemina je obolela.

Polkovnik House v Berlinu.

Berlin. (Kor. ur.) V Berlin je došel zaupnik Wilsona, polkovnik House, ki potuje po vojskujočih se državah, da pouči ameriške zastopnike o mnenju predsednika.

Domoljubna vzgoja v vojnem času.

»V vojno gremo, da bi se enkrat našim otrokom dobro godilo.« Tako je napisal neki brambovec na zunanjo stran železniškega voza, v katerem se je peljal na bojišče. Prav je imel. Krajše in točnejše se pravzaprav zadnji namen vojne ne da označiti. Kajti kdo naj uživa oni trajni, častni mir, katerega imajo pred očmi vsi zvesti sinovi domovine v tem orjaškem boju, če ne mladina? In kdaj naj dozore sadovi vseh teh žrtev, če ne v bližnji bodočnosti. Da, v gotovem smislu je res: Bodočnost domovine — to je mladina. In zato je vzgoja za domovino tako neizmerne važnosti. Vsa kri bi bila zaman prelita, vse dobro bi bilo zaman žrtvovano, ako mladina ne sprejme vase tistega duha, ki je razplemenel avstrijska ljudstva k taki nesluteni enodušnosti in požrtvovalnosti. Mladina se mora učiti pravega razumevanja sedanjega velikega časa, to se pravi: če že ne more popolnoma doumeti, naj vsaj slutiti, da gre sedaj za odločitve največje dalekosežnosti, za dobrine najvišjega reda, za biti ali ne biti celih narodov. Ne smemo pa misliti, da je vse opravljeno s tem, da mladina sodeluje pri domoljubnih zbirkah in prireditvah, da vriska in preppeva ob zmagah na bojiščih. Za vse to je mladina samoposebi navdušena, to je za njen živahni duh kakor nalašč. Toda razplamenjeno navdušenje tudi v domovinski vzgoji še ne zadostuje, da niti ni glavna stvar. Važnejše je, kakor priznavajo vsi razsodni pedagogi in kakor so že opetovano naglasili najodločnejši vojskovodji, da se mladina nauči samozataje in vztrajnosti. Ravno zato, ker mladina lažje premaga in jo je lahko navdušiti, naj se ji ničesar ne pregleda v njenih dolžnostih. Ob sedanjih obilih prilikah za domoljubno delovanje je nevarnost, da bi vsled tega ne trpelo učenje. To razdvojenost treba premostiti s čini samozataje. Pri tem se ne sme pozabiti, da mnoge okoliščine, kakor draginja, izpremenjen šolski red, preobrnjeno gospodinjstvo, že samoposebi učinkujejo kot vzgojni činitelji. Zato niti ni potrebno iskati še izrednih prilik, kajti preveč še s kruhom ni dobro, kakor pravi pregovor. Še veliko bolj nego drugače je v mladini gojiti pristnega duha in jo vedno in vedno opozarjati, da si domoljubje in vera ne le ne nasprotujeta, marveč da prvo vedno temelji v globokem verskem mišljenju. Da, Grkom in Rimljanom je oboje veljalo za eno: pro aris et focis — za ognjišče in oltar, pod tem geslom so se borili. Domoljubje je pač le del one velike ljubezni, ki jo daje Bog za vse, kar je božjega. Zato tedaj tudi v vojnem času ni treba nobenih novih posebnih priredb za probujanje domovinske ljubezni: Zadostuje, da se vse to, kar nam naklanja vojna, prenaša in premaguje v pravem krščanskem duhu in da se mladina nauči s svojim trpljenjem in potrpljenjem služiti splošnemu blagru, domovini. Tisti med nami, ki smo ostali doma, je najboljši patriot, ki nad neprijetnostmi, ki jih prinaša pač vsaka vojna, najmanj toži, pri tem pa vendar vse stori, kar je v njegovi moči, da se tem neizogibnim posledicam vojne kolikor le mogoče odpomore. Mladina pa naj si zmagajo in mir zasluži s samozatajo.

Ljubljanske novice.

Ij Dunajski župan dr. Weiskirchner, ki je bil te dni na obisku goriške fronte, se je včeraj pripeljal z avtomobilom v Ljubljano. Prenočeval je v »Unionu«.

Ij Najvišje pohvalno priznanje je dobil major Karel vitez Kern, poveljnik karantenskega zavoda za vojne ujetnike na Gradu v Ljubljani.

Ij Krušne karte se dobivajo ta teden pri vseh komisijah v petek in soboto, vselej od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

Ij Gospod Zlatko Baloković, violonista virtuos iz Zagreba, bo koncertiral v torek, 1. februarja t. l. v veliki dvorani hotela »Union« ob 8. uri zvečer. Mladega umetnika smo že slišali in občudovali v koncertu dne 4. oktobra 1915, ki ga je priredila »Glasbena Matica« v proslavo godu njegovega Velikašstva presviličega našega cesarja na korist sirotam padlih naših slovenskih junakov. Tedaj je dokazal mladi mojster, da berlinski, dunajski in drugi svetovni listi niso govorili preveč, ko so ga proglasili za svetovnega mojstra na goslih. Tudi gmotni uspeh njegovega koncerta je bil izvanreden. Od tega časa je koncertiral z najlepšim uspehom po svoji domovini. Sedaj se odpravlja na Galisko, v osvojeno Rusko Poljsko in na Nemško, kjer bo koncertiral. Pred svojim odhodom bo nastopil 1. februarja tudi še pri nas. Pričakovati smemo izvanrednega užitka. Spremljal ga bo nam že dobro znani umetnik pianist gosp. prof. Krauth iz Zagreba. Spored koncerta: 1. Mozart: Koncert za gosli v D-duru. I. Allegro. II. Andante cantabile. III. Andante grazioso. IV. Allegro ma non troppo. 2. Bach: VI. Sonata. Solo za gosli. Preludio. Andante. Gavotta. 3. a) Elgar: Capricieuse. b) Sarasate: Romanca Andalus. c) Bazzini: La ronde des lutins. 4. Paganini: I palpit. (Srčni vtirpljaji.)

Ij Družaben večer. Da se enoličje letošnjega predpusta vsaj za ure prekine, priredi ljubljanska podružnica avstrijskega mornariškega društva dne 2. februarja (o Svečnici) v veliki dvorani hotela »Union« zabaven večer s koncertom vojaške godbe in šaljivo loterijo. Posebej se vabilo ne bo. Udeležba je dovoljena vsakomur.

Ij Vsakdanji kruh. Peki morajo prodajati do preklica kruh po 70 h, ker ga peko iz moke št. 1.

Ij Prodaja jajc po mestni aprovizaciji. Mestna aprovizacija je začela zopet prodajati jajca po vseh vojnih prodajalnah, kjer se oddajajo živila in kruh iz mestne aprovizacije.

Ij Umrli so v Ljubljani: Feliks Prosen, kurjačev sin, 8 let. — Ivan Langus, tovarniški delavec, 45 let.

Ij Bolniško in podporno društvo pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko ima svoj redni letni občni zbor za 1. 1915. dne 5. svečana 1916, ob 7. uri zvečer v restavraciji »Novi svet« na Marije Terezije cesti št. 14 (Prešernova soba). Prosi se sigurne in točne udeležbe.

Zračni napad na Dover.

Haag. Ob letalnem napadu na Dover je padla bomba v neko šalupo, v kateri so se nahajale mine, ki so eksplodirale in so daleč okoli vse opustošile. Eksplodirala je bomba šele čez 15 minut, vojaki in delavci so mislili, da se ni izprožila. Ubito je 39 oseb, med njimi 1 častnik in 27 vojakov. Porušeni so pet železniških z živežem napolnjenih voz; tiri so raztrgani, več manjših hiš je podrtih. Ubitih je več žena in otrok. Neka bomba je zadela malo transportno ladjo, ki se je potopila. V neko londonsko bolnišnico so odpeljali 20 ranjencev. Angleška obrambna letala niso poletela pravočasno.

Pred važnimi dogodki v Mezopotamiji.

Carigrad. (K. u.) Agence Telegraphique Milli: Naše čete ob iraški bojni črti veselo gledajo, kako se trudijo Angleži, da bi pomagali Kut el Amari. Kakor so njih nepredvidnemu prodiranju iz Selma Bak sledile žalostne posledice, se tudi še žalostnejše konča njih sedanji poizkus pomagati Kut el Amari. Angleži bodo kmalu v svojo nesrečo razumeli, zakaj se nismo zavzeli Kut el Amare.

Cepljenje proti koleri.

Iz tozadevne spomenice, ki jo je izdalo ministrstvo za notranje zadeve priobčimo naslednje točke:

1. Kali kolere (kolera-bacili) pridejo skozi usta v naše telo. Umazane roke, onesnaženi predmeti (živila) posredujejo vstop bacilov v človeški organizem. Skrbna telesna snaga, predvsem v občejanju z na kolero obolelimi ter osebna previdnost nam zagotavlja varnost pred okuženjem, če ni nikakih posebno neugodnih zunanjih okoliščin. Ta osebna previdnost zahteva

med drugim, da v okuženih krajih ne uživamo nekuhanih jedi in da opuščamo celo kuhana jedila, če niso zavarovana pred okuženjem, n. pr. po muhah.

2. Ako je osebno varovanje nemogoče, zlasti če je osebno negovanje snage oteženo ali celo neizvedljivo, ako manjka potrebnih splošnih zdravstvenih naprav (oskrbe z dobro vodo, brezhibnega odstranjevanja odpadkov itd.) in odpovejo varnostne in zatiralne odredbe proti koleri (pravočasna naznanitev, izolacija, desinfekcija itd.), takrat zamore priti v poštev cepljenje proti koleri. Pri takih izrednih razmerah, n. pr. na bojnem polju, ali ako nastopa obolenje v številnih slučajih, ki niso nastali potom kontaktne infekcije (občejanje z na kolero obolelimi), bo torej misliti na cepljenje.

Ako so dani navedeni predpogoji, priporoča se varnostno cepljenje proti koleri zlasti osebam, ki imajo po poklicu stalno opraviti z na kolero obolelimi bolniki.

V nobenem slučaju pa ne more nadomestiti to cepljenje preizkušenih brezpogojnih potrebnih varnostnih in zatiralnih naprav. Lete se morajo vsikdar, tedaj tudi če se je vršilo cepljenje, strogo in natančno izvrševati.

3. Cepljenje se izvrši tako, da se dvakrat v presledku 5—6 dni strogo aseptično vbrizga 1 cm³ cepiva pod kožo.

4. Kot posledice se opažajo po injekciji čestokrat neznatne bolečine, nadalje rdečica in oteklina na injekcijskem mestu, včasih glavobol in zvišanje telesne toplote do 38° C. Te posledice izginejo po enem ali dveh dneh. Prav redkokrat se opažajo tudi neznatni, kratkotrajni želodčni ali črevesni pojavi.

Pri nepopolnem zdravstvenem stanju (predvsem vnetju ledvic, pri nosečnosti) naj se cepljenje opusti.

5. Varnostni učinek cepljenja ne nastopi takoj, marveč šele po nekaterih dneh in traja več mesecev.

To varnostno cepljenje proti koleri pa nas ne brani zanesljivo infekcije — v nasprotju s cepljenjem proti kozam, ki ga smatramo kot brezpogojno potrebno varstveno sredstvo pri zatiranju koz. Uspeh cepljenja proti koleri se marveč javlja osebno v tem, da manj cepljenih oboli in umre kakor pa takih, ki niso bili cepljeni. Zdi se tudi, da je bolezen pri cepljenih mnogo lažja.

Ker se ravno lahka obolenja lažje prezejo ter tako pospešujejo razširjanje, mora tudi vsaki cepljenec strogo izpolnjevati vse predpise v obrambo kolere. Paziti ima torej na zdravstveno stanje, takoj poklicati zdravnika ter naznaniti vsak sumljivi, četudi na sebi malenkostni slučaj obolenja. Nikdo naj se ne da v zaupanju na varnostni učinek cepljenja zapeljati, da bi zamenjal prepotrebne obrambne predpise proti koleri.

6. Ako traja po cepitvi nastopivša boleča oteklina s trajno mrzlico čez dva dni ali ako se vsled cepljenja pojavijo kaka druga bolezenska znamenja, treba je to takoj naznaniti pristojni politični oblasti, ki potem uvede potrebne poizvedbe.

Darovi.

Božičnica na bojnem polju: Pri c. kr. deželni vladi so došli dosedaj naslednji zneski za božična darila za vojake na bojišču: Trvdka Benedikt & dr. v Ljubljani za darila za naše vrle vojake na južnem bojišču K 50; Gospa Marija Prašnikar, polkovnikova soproga v Ljubljani K 20; Gospod Peter Spazzapan K 10; Gosp. Hans Gerstner, koncertni vodja filharmoničnega društva K 10; G. Franc Kurant, nadstavežnik v Ljubljani K 5; G. Lukas Pestator, vojaški računski svetnik K 10; G. šolski svetnik Fridrik Žakelj v Ljubljani K 5; Toni Peternell 20 K; g. okrajni šolski nadzornik Fr. Lavtizar v Ljubljani 5 K; ga. baronica Rozalija Codelli-Taufferer za vojake 3. kora na bojišču 20 K; profesor dr. Jos. Marinko v Mavčičah 10 K; ga. Pavla Žizkovsky 10 K; Delniška družba jeklenih izdelkov v Beli peči 500 K; g. Peter Šterk, trgovec v Ljubljani, 20 K; Janko Dežman, ekspozit v Harijah, darilo »Marijinih žen« za ranjence 25 K 70 h; baron in baronica Lichtenberg v Habbah pri Trzinu 100 K; ga. Selma Terdina 10 K; g. profesor H. Podkrajšek za pešpolk št. 17 mesto nagrobnege venca za umrlega prijatelja F. Stegnarja 10 K; Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko 200 K; g. Viljem Pfeifer v Krškem podaril dva zlata prstana; gosp. dekan Hönigmann na Vrhniki 57 K 54 v; župni urad Stara Oselca 25 K; g. dr. Jos. Dolenc, prof. teologije v Ljubljani, 20 K; župni urad Trnovo v Ljubljani za vojake 3. kora 23 K; trgovska trvdka Jos. Brus v Logatcu 100 K; rekonvalescenti zavoda Zagorje za vojake na južnem bojišču 100 K; Društvo sv. Marte 30 K; vodstvo pomožne šole v Oselcih 5 K; zbirka c. in kr. vojaške cenzure 125 K 50 v; občinski urad v Metliki za vojake na italijanskem bojišču 286 K 57 v; g. Anton Tonejc, kavarnar »Europa« v Ljubljani za božična darila 50 kron; nadalje iz nabiralnika nekega štabnega zdravnika stalnega gosta kavarne »Europa« za čajni kotel na južnem bojišču

40 K; ga. Annie Bihlmeier, soproga finančnega tajnika, za južno armado 5 K; gospa Antonija Kaučič pri Sv. Gregorju ob južni železnici za vojake 3. kora 10 K; župni urad v Velesovem pri Cerkljah 78 K; župni urad v Ajdovcu pri Žužemberku 10 K; mestni magistrat v Ljubljani z št. 17.660 z dne 27. novembra 1915: zbirka družbe nemških dam za vojne namene 8480 K; zbirka slovenskih naprednih dam 7024 K 82 v; mestna občina v Ljubljani prispevek 2000 K; zbirka mestnega magistrata glasom zaznamka 226 K, skupaj 17.730 K

Dnevne novice.

+ »Bogoljubovim« naročnikom! Vse tiste, kateri letos ne mislijo obnoviti naročnine na »Bogoljuba«, prosimo, da nam takoj vrnejo prvo številko. Mnogi so se letos oglasili pri poverjenikih in torej ne rabijo dveh izvodov, ker je škoda, da bi ležala kje osamljena, dočim bo dobro došla mnogim novim prižalencem.

+ **Avstrijsko-ogrška vojna razstava na Dunaju 1916.** Meseca maja 1916 se otvori na Dunaju na zemljiščih cesarskega vrta v c. kr. pratur avstrijsko-ogrška vojna razstava. Razstava stoji pod predsedstvom Njega ekselence c. in kr. vojnega ministra Aleksandra barona Krobatina ter zasleduje je patriotične, narodno-gospodarske in vojaško-humanitarne cilje. Vojaška uprava fungira kot glavna razstavljalka, ker ne bo razstavila le raznih vpljenih kosov in trofej, ampak tudi interesantne predmete, ki so z vojsko v zvezi. Pokazati se hoče prebivalstvu, kako velikansko delo so opravile armade in produktivni sloji v tej vojski. Razun tega, kar razstavi vojna uprava, bodo na tej razstavi zastopane tudi industrijske stroke, ki so v zvezi z vojsko. Ker je razstavni prostor omejen, se more razstave udeležiti le mal izbran del industrije in obrta. Cilji in smotri te razstave so ugotovljeni v posebni spomenici, katera je kranjskim interesantom na pogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Pisarna odbora za to razstavo se nahaja na Dunaju (L. Kärntnerstrasse 38).

— **Hrvatski sabor** se zopet sestane 28. januarja t. l.

— **K rojstnemu dnevnu nemškega cesarja** je že 25. t. m. v nemškem velikem glavnem stanu v imenu našega cesarja častital prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef. V imenu avstrijske armade je častital maršal nadvojvoda Friderik v spremstvu načelnika generalnega štaba generalnega polkovnika Hötendorfa.

+ **Gospodarski posvet v Budimpešti.** »Fremdenblatt« poroča 27. t. m.: Ministrski predsednik grof Stürgkh odpotuje z nekaterimi člani svoje vlade v Budimpešto. Posvetovali se bodo z ogrskimi ministri o gospodarskih zadevah.

Duhovniške izpremembe na Korškem. Prezentriran je bil na župnijo Kienberg č. g. Urh Hafner, župnik v Melvičah. — Za kaplana v Greifenburgu je nastavljen č. g. Anton Knavs.

+ **Posl. Polony in naši vojaki.** Iz Budimpešte poročajo 25. januarja: V začetku današnje seje je posl. Polony izjavil: Avstrijske stranke ljuto napadajo radi besed o avstrijskih planincih. Govoril je le o moštvu v zaledju. Delo planincev v fronti mora popolno in častno poudariti. Pozna in cení in spoštuje te čete, posebno Tirolce in Salzburžane. Klanja se izpolnovanju njihove dolžnosti in prosi avstrijsko časopisje, naj vzame to na znanje.

+ **Kapitalizacija prejemkov od hrabrostnih svetinj.** Ogrski list Az Est poroča, da v merodajnih krogih premišljujejo, ali bi ne kazalo mesečne prejemke od hrabrostnih svetinj in podpore vdov in invalidov kapitalizirati, če bi dotične osebe hotele kupiti samostojno kmetijo ali obrt ali zemljo. Za zlato svetinjo bi plačali v gotovini 4000 K, za veliko srebrno 2000 K in za malo srebrno svetinjo 1300 K. Enako bi spremenili v glavnico tudi prejemke invalidov in vdov in sirot.

— **Odlikovan** je bil od vojaškega poveljstva v Gradcu zaradi požrtvovalnega in zvestega dušnopastirskega delovanja msgr. Anton Jaklič, superior tretjega armadnega zbora. Dobil je diplomu pohvalnega priznanja.

— **Promotnja nadvojvode Evgena in generala Borojeviča.** Nadvojvoda Evgen promovira dne 30. januarja, a general Borojevič 1. februarja. Oba je izvolil akademski senat hrvatskega vseučilišča v Zagrebu — kakor že znano — častnim doktorjem.

— **Razpisani** sta župniji 1. Leše, stoječa pod patronstvom stolnega prošta ljubljanskega, do 31. januarja, 2. Kostanjevica, stoječa pod patronstvom kranjskega verskega zaklada, do 15. februarja 1916.

Naši junaki pošiljajo pozdrave. Prejeli smo naslednje vojnopoštne dopise: Vsem prijateljem in znancem priščen pozdrav s soške fronte! A. Dukar.

desetnik; Vinko Stopar, poddesetnik; Alojzij Ipavc, četovodja; Ciril Lazar, desetnik-enol. prostovolj.; Anton Modder, četovodja-enol. prost.; Ivan Smuk, poddesetnik; Josip Rančigaj, četov.; Hanar, narednik. — Pozdrave rojakom v domovini pošiljajo: Mihael Watzak, Domžale; Ivan Stokovac, Piemont, Istra; Viktor Trojer, Renče, Primorsko; Stefan Carli, Idrija — vsi pri preiskovalni patrili brzojavnega oddelka. — Vsem Slovencem, posebno pa bratom ob Soči pošiljajo priščne pozdrave: Jožef Cehovin, Janko Jagodič, Leopold Valentin, Anton Sernatič, Ivan Cuš, Fran Justl, J. Simončič, Anton Fišar. — Vedno pogumni in veseli pozdravljajo vse domače in rojake: Anton Gavez, Sv. Barbara v Halozah, Mihael Cerrar, Stob, in tovariši. — Srčne pozdrave pošiljajo z bojišča kranjski prostovoljni strelci: Ivan Lekše iz Jelševca pri Krškem.

— **Dopisnica s slovenskim naslovom z Dardanel.** Te dni smo priobčili pozdrav naših junaških slovenskih topničarjev pri avstrijskih težkih možnarjih na Dardanelah. Naši vrli topničarji so napravili na dopisnici na naše uredništvo samoslovenski naslov in dopisnica je točno prišla nam v roke. Turške poštne razmere so torej vzgledne.

Češki Nemci nečajo nemških socialnih demokratov. Praška »Bohemia« poroča, da na zadnjem zborovanju bivših nemških deželnih poslancev niso hoteli vsprejeti v zvezo nemških socialnih demokratov, čeprav je to priporočalo več vplivnih glasov.

Osebnosti v državne železnice. Načelnik novomeške sekcije za vzdrževanje proge svetnik Nikolaj Poljak je imenovan za načelnika enakega oddelka v Knittelfeldu. — Asistent želez urada v St. Mihaelu Jožef Vodušek je prestavljen v Ljubno kot postajni uradnik.

— **Smrt stotnika 17. pešpolka.** — **Jurista Vlad. Svetka** pogrešajo. Iz Judenburga nam poročajo: Dne 19. t. m. je tu umrl stotnik 17. pešpolka Glazer. Bil je blaga duša ter med moštvo v pisarni kjer je deloval, zelo priljubljen. Truplo prepeljajo v Ljubljano. — Od 19. t. m. pogrešajo tu vojaka jurista Vladimira Svetka. Dne 19. t. m. je še pisal vsen svojim prijateljem pisma, da se je naveličal živeti in da gre prostovoljno v smrt. Sod se, da je skočil v Muro, kot se je zadnji čas sam izražal.

— **Podružnica »Slomškove zveze« za novomeški in črnomeljski okraj** zboruje 3. februarja t. l. ob 11. uri popoldne v dvorani Rokodelskega doma v Novem mestu. Predava c. kr. okr. šol nadzornik g. Janko Grad. Vabljeni so vsi člani in članice, kakor tudi vsi prijatelji šole in »Slomškove podružnice« Pridite gotovo! Odbor.

— **Potovanje hrvatskih gostilničarjev v Belgrad.** Včeraj je odpotovalo iz Zagreba v Belgrad 30 gospodov in dam, ki se se oglašili pri hrvatski gostilničarski zdruzi, da prevzamejo gostilne in kavarne v okupiranih krajih. Vseh oglašencev je bilo 182, vpoštev so pa prišli samo oni, ki so strokovnjaki in imajo dovolj kapitala.

— **Prevoz v Srbiji padlih vojakov začasno ustavljen.** Dunaj, 26. jan. (Korur.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Na utemeljeno zahtevo c. in kr. vojaškega generalnega gouvornementa v Srbiji je vrhovno armadno poveljstvo odredilo, da izkopavanje padlih vojakov v zasedenem srbskem ozemlju do nadaljnjega ni več dopuščeno. Ta prepoved je postala potrebna v prvi vrsti iz prometno-tehničnih vzrokov. Pa tudi iz zdravstvenih ozirov je nujno potrebno, da se prevažanje mrličev za enkrat prepove.

Treba vedno previdnost. V neki vasi na Vipavskem bi se te dni zgodila kmalu večja nesreča. Vojaki, ki so bili pred začetkom šolskega leta nastanjeni v ljudski šoli, so pozabili na peči patrone. Te dni je pritisnil mraz in peč se je zakurila. Ze med prvo uro se je zasilal dvakratni strel. Svinčenki sia udarili v nasprotno steno brez nesreče. Seveda so otroci v strahu in joku drveli na prosto. — Preiščite in oddajte torej vse nevarne reči županstvu v roke!

— **Umrli** je v Hrastuljih pri Škocijanu na Dolenjskem dobroznani Jakob Šterk.

43. državna dobrodelna loterija. C. kr. ravnateljstvo državnih loterij na Dunaju prireja 43. drž. loterijo za civilne dobrodelne namene, katere zvebanje se vrši 10. februarja t. l. Kakor se iz igralnega načrta razvidi, znaša glavni dobiček 200.000 kron. Več v danasnem oglasu.

Nesreča na letališču. V Dunajskem Novem mestu prigodila se je v četrtek na večbališču zrakoplovnih letal slovenskemu pilotu V. P. sledeča nesreča. Pri odletu, pred dvigom 100 P.H. letala pride nesrečoma 26 let star A. Steiner, uslužbenec v municijiski tovarni, z glavno ob desno krilo letala. Z razbito gla-

vo je obležal mož na mestu mrtve. Bajje je nesrečo zakrivil sam.

Izpremebe v finančno-strazni službi. Povišani: Tit. nadrespicent A Serbec v Brežicah za nadrespicenta; tit. respicenta H. Stieglitz v Leskovcu in M. Petavčič v Sošanju, nadpazniki H. Lužar in P. Kerndl v Mariboru, I. Kline v Ljutomeru, H. Repolusk v Kozjem za respicente; nadpazniki M. Ferenčak v Šmarju, J. Verk v Marenbergu za tit. respicente; paznik H. Mešič (na bojišću) za nadpaznika.

— **Smrtina neugoda.** Na posledicah nezgode je umrl 45 let stari oženjeni delavec Ivan Languš iz Mojstrane v ljubljanski bolnišnici. Rajnik je bil 13. t. m. povožen.

— **Iz ljudskošolske službe.** Suplentinja na ljudski šoli v Metliki je postala izprašana kandidatka Marija Gabršek mesto obolelega nadučitelja Valentina Burnika; vodstvo metliške šole se je poverilo začasno učitelju Konradu Barle. Začasna učiteljica v Srednji vasi je postala poskušna kandidatka Frančiška Rihteršič.

— **Tatvina.** Na Vačah pri Medvodah je neznan tat ukradel med 19. in 22. iz zaprte hiše pod posteljo skrito vsoto 1800 kron. Tat je udril čez skedenj in podstrežje v hišo.

Oglasil se je iz ruskega ujetništva po 8 mesecih Anton Tanko iz Goričavasi pri Ribnici.

Umrli je v Doleh pri Idriji posestnik Štefan Rejc, po domače Trovta.

— **Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko.** C. in kr. vojnoministrstvo nabavi meseca februarja 1916 razne predmete, tako: vrvi, svetilke, znake za delavce, znake za strežnike, konfekcionirane trakove za vojaške jubilejne križce, čevlarsko orodje, krojaško orodje, čevlarsko smolo, prejo za čevljarje, sukanec, gumbi, igle. Ponudbe s potrebnimi vzorci, je poslati skupno v enem zavrtku najkasneje do 10. februarja 1916 c. in kr. vojnemu ministrstvu, oddelek 13. Ponudbe morajo vsebovati vse, kar je glede kakovosti dobavnih predmetov, cene, dobavne množine in dobavnega časa potrebno. Ponudbe je kolkovati s kolkom za 1 K, vezane niso na posebno obliko. Interesente opozarjamo, da se dobivajo za vlaganje ofert posebne tiskovine (Form. Lag.-Nr. 909) in sicer po 8 h komad (naslov: Ueberreutersche Buchdruckerei M. Salzer, Dunaj IX., Pelikangasse 1). — Ker ti formularji olajšujejo vlaganje ponudb, so jako priporočljivi. Predmetni ponudbeni razpis je interesentom na vpogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Vražje gosli ali strah tigrov. Avstrijskemu vojaku nikoli ne zmanjka humorja. Tudi na italijanski fronti ga ne mine veselje do burk in zabave. To dokazuje iznajdba saperskega narednika O. Müllerja, ki imenitno krajša čas vojakom v strelskem jarku. Gre se za posebne vrste gosli, ki jih nekdo takole opisuje: Na približno dva metra dolgem lesenem drogu je v višini kolena pritrjena stara konzervna škatla s pokrovom, ki služi kot činela; krog nje vise na lesenem stojalu različno ubrani majhni zvčniki. Od konzervne škatle do vrha je napeta žična struna, kateri se s pomočjo priprostega loka izvašlja glas malega bobna. Z ritmičnim udarjanjem z drogom, ki je spodaj podblazinjen, se proizvaja zvok velikega bobna in zvenek činela in zvončkov. Iznajditelj igra k temu še na orglice, ki ima privezane na usta in — originalna godba je gotova. Vojaki se ob njej izvrstno zabavajo.

Jugoslovansko vprašanje.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 26. jan. (Kor. ur.)

Posl. Rakovszky je interpeliral radi separatističnih pojavov na Hrvaškem. Začne z izjavo, katero je podal predsednik Magdič 14. junija lanskega leta pri otvoritvi hrvatskega sabora. Posebej vprašuje ministrskega predsednika, ali se strinja z vsebino tega govora, da Hrvaška na temelju dozdavnih zgodovinskih pravic stremi za združitvijo vseh hrvatskih dežel, vprašuje tudi, ali se grof Tisza strinja s tedanjo adresno na kralja, v kateri je tudi izražena želja po združitvi vseh hrvatskih dežel. Zakaj ni ban protestiral proti tej izjavi, ki spravlja državno skupnost v nevarnost? Ali se morda dobe ustavni faktorji, ki dajejo Hrvatom poguma za tako stališče? Svojo interpelacijo utemeljuje s člankom »Agramer Tagblatt«, ki je ob otvoritvi sabora poveljeval enotno stališče sabora glede združitve vseh Jugoslovancev v veliki hrvatski državi. Ta demonstracija je hotela med evropsko vojno započeti akcijo, ki stremi za tem, da se brez vprašanja in privoljenja Ogrske, odtrga del ogrske države in tako izpremeni državno-pravna sestava Ogrske. Govornik poudarja,

da hočejo Hrvati vse jugoslovanske države združiti v veliko hrvatsko državo, nočejo pa govoriti o pripadnosti k Ogrski, ampak vedno le o interesih cele monarhije, čeravno so vsled velikodušnosti Ogrske postali to, kar so danes. Hrvati stavijo tako dalekosežne teritorialne zahteve, kakor jih niti l. 1868. niso stavili. Brez privoljenja Ogrske Hrvaška ne more postaviti nobenih teritorialnih zahtev, ki bi šle preko osnovnega zakona iz l. 1868. Ogrska ni zato desetletja toliko žrtvovala in zdaj toliko krvi prelila, da bi se sedaj sama s pomočjo Hrvatov odtrgala od Ogrske in z njeno pomočjo ustvarila jugoslovansko državo. Jugoslovanska država je katastrofa za obstoj monarhije. Govornik si ni mogel misliti, da bo ministrski predsednik molčal k taki izjavi. Ministrski predsednik ni krepak, ampak samo nasilen. Če bi bil krepak, bi nastopil proti temu; toda zdaj se, da njegova zvezda pada in zato nima moči, da bi nastopil proti še bolj močnim.

Ministrski predsednik grof Tisza je odgovoril, da mu ni potreba izjavljati, da se ne strinja z vsebino dotične izjave saborskega predsednika. Tako on kakor tudi merodajni hrvatski krogi stoje na stališču, da se razmerje med Ogrsko in Hrvaško ohrani neizpremenjeno na temelju zakona iz l. 1868. Kar temu nasprotuje, tega se seveda ne more odobravati. Izjavo predsednika Magdiča je nekaj dni kasneje savor sam in večina merodajnih krogov desavoirala, kajti jasno se je izrekla želja, da se državna zveza obdrži neizpremenjeno. Tudi ni potreba izjavljati, da ni ustavnih faktorjev, ki bi Hrvatom dajali poguma za tako akcijo. Takih faktorjev ni in tudi niso mogli, ker takega stremjenja ni. Zato bi bili v tej zadevi vsi nadaljnji koraki odveč. Merodajni krogi Hrvatske-Slavonije stremijo resno za tem, da razmerje med Ogrsko in Hrvaško uredijo na temelju čl. 30. iz leta 1868. Zato nadaljnje odredbe niso potrebne.

Poslanec Rakovszky odgovorja ne vzame na znanje in pravi, da bi grof Tisza že zdavnaj moral desavoirati izjavo hrvatskega sabora. Tisza tudi ni odgovoril na več njegovih vprašanj.

Grof Tisza je povdarja še enkrat, da je to čisto izoliran dogodek, katerega je večina hrvatskega sabora desavoirala. Zato sedaj ni bilo treba tega vprašanja spravljati v razgovor. V odgovoru na udanostno adreso prav gotovo ni ničesar stalo, kar bi bilo naperjeno proti državnopravni zvezi med Avstrijo in Ogrsko. Če interpellant vprašuje, zakaj ni ban takoj protestiral, tedaj izjavlja, da je popolnoma solidaren z banom. Kar se tiče konkretnega dejstva, je dal čas popolnoma prav banu. Čisto nepotrebno je bilo v trenutku, ko je navzlic tej napaki vse udeležnike saborske seje prešinjalo splošno domoljubno navdušenje, začeti z državnopravno polemiko. Večina hrvatskega sabora je v državnopravnem vprašanju tudi kasneje postopala popolnoma pravilno. Tisza polaga največjo važnost na dobro razmerje in da se velike naloge, ki nas čakajo, za Ogrsko in Hrvaško identične, skupno rešijo. Smatra za svojo dolžnost, da stori vse, da nobeni dogodki ne bodo motili skupnega delovanja obeh bratovskih narodov.

Po repliki poslanca Rakovszkega je večina zbornice vzela Tiszovo izjavo na znanje.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji zadnji oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrdke Ciuba & Jesih, »Pod Trančo« v ljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Zahvala.

231

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom prebriske izgube naše nad vse ljubljene, preblage soproge, mamice, stare mamice in lašče, gospe

Uršule Kobau roj. Dolenc

in vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico v tako obilnem številu k večnemu počitku se tem potom najsrčneje zahvaljujemo.

Ljubljana, dne 27. jan 1916.

Žalujoci ostali.

Proda se dobro ohranjena omara in zložljiva postelja oboje iz mehkega lesa z modrocem vred na Franca Jož. cesti 10, prtiličje deano.

Skladiščar

krepak, soliden, vojašine prost, ter popolnoma izurjen kolonijalne stroke. Vstop takoj. Se sprejme po osebnem dogovoru ali pismene ponudbe v trgovino Iv. A. Hartmann nast. A. Tomažič — Ljubljana.

Trgovino ali gostilno

na Spodnjem Štajerskem, najrajši na hrvaški meji, želi kupiti **Ivan Krošelj, Lilljensberg pri Velenju.**

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekom 3 dni korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pisomom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — **KEMENY, Kaschau (Kassa) L.**, poštni predal 12 82 Ogrsko.

Ker se želi posvetiti poštnemu stanu, želi nastopiti službo

poštnege pomočnika

proti majhni odškodnini; pogoj hrana in stanovanje, dijak, ki je dovršil 4. gimnazijske razrede. — Naslov pove upravnistvo tega lista pod šte. 219.

Ako naročite

2569

in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega Rdečega križa
1 srečko ogrskega Rdečega križa
1 srečko undimpeštanskega Rdečega križa
1 dobitni list 3° zemlj. srečka iz l. 1880
1 dobitni list 4° ogr. hip. srečka iz l. 1884

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

— 12 zrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron —

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošljite brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Kupimo:

Breje krave, krave s teleti, plemenske vole, pitane vole, teleta za klanje, prašiče za speh in peršut, breje svinje, plemenske prasce, breje koze, kozličke, ovce in belgijske zajce.

Ponudbe je pošiljati na naslov

Vnovčevalnica za živino v Ljubljani,
Dunajska cesta 29.

Zahvala.

241

Za izredno številne dokaze sočutja ob smrti našega ljubelega brata, preb. g. kanonika

JERNEJA VOH

izražava najsrčnejšo zahvalo in priporočava rajnega v ljubezni in pobožno molitev.

Maribor, 24. prosinca 1916.

Martin, Ses. Mar. Stanislava Voh.

Mladenič

primerno izobražen, vojašine prost, želi v kateremkoli kraju primerne opravila (tudi petje poučuje). Naslov v pove uprava „Slovenca“ pod šte. 232.

Proda se iz proste roke v polnem obsegu rodovitna gorica

v južni legi v kozjanskem okraju, zasajena večinoma z najplemenitejšimi ameriškimi vrstami, lepo arondirana, s površjem: jeden hektar, 34 arov, 69 kvadratnih metrov, z dvema kletima in dvema stiskalnica, z verando, sobo in kuhinjo. Na prodaj je tudi **vinska posoda.**

Pojasnila daje

237

dr. Fr. Jankovič, Kozje, Štajersko.

Prodajam

239

hišo v Ljubljani

na zelo prometnem kraju.

V hiši se nahaja več lokalov in je pripravna za vsako trgovino. Poleg hiše je tudi hlev in vrt (ozir. lepa vogelna stavbna parcela). — Kosmati dohodek iz hiše znaša letno okroglo K 7000. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod šte. 239.

Prosim, oglejte si predležee oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepricanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. veččaka.

Poskusite pri:

242

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvanja

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Prodajam

lepo enonadstropno vilo,

kupim

hišo na prometnem prostoru, oboje v Ljubljani. Ponudbe na poštni predal 47, Ljubljana.

188